

ZILLEGHEM

De Pers
Zillegem
121/100

DECEMBER 2000 – 21ste JAARGANG – Nr 4

ZILLEGHEM

HANDELINGEN VAN DE KRING
VOOR HEEMKUNDE EN GESCHIEDENIS
"PASTOOR RONSE"

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT

INHOUD

	Onze beste wensen.....	127
Patrick Arnou	Het oorlogsverhaal van onze oud- strijders 1940-1945 - Georges Ryheul.....	128
B.D.	Een herfst van boeken en expo's.....	155

DECEMBER 2000 – 21ste JAARGANG – Nr 4

REDACTIE EN BEHEER

Bertrand Denys
Patrick Arnou
Johan Braet
Géry Cappon
Victor Deceuninck
Filip Demeyer
Jef Depuydt
André Ramon

Klaprozenlaan 13, 8210 Loppem
B.J. Lievensstraat 12, 8210 Zedelgem
Wantestraat 136, 8310 Assebroek
Patrijzenhoek 9, 8210 Zedelem
Xaverianenstraat 3, 8200 St.-Michiels
Aartrijkestraat 18, 8211 Aartrijke
Eernegemstraat 6, 8211 Aartrijke
Prof. Nelisstraat 20, 8211 Aartrijke

Lidmaatschap: 300 F

Rek. 001-0771018-41 of 738-1172056-27
Heemkundige Kring "Pastoor Ronse"
Zedelgem

Secretariaat:

A. Ramon, Prof. Nelisstraat 20, 8211 Aartrijke
Tel.: 050 / 20 94 95 – Fax: 050 / 20.94.95

Abonnementen:

P. Arnou, B.J. Lievensstraat 12, 8210 Zedelgem
Tel.: 050 / 20 98 58 – Fax: 050 / 20 95 01

Studies verschenen in "Zilleghem" of uittreksels daarvan, mogen niet gebruikt noch aangehaald worden zonder te verwijzen naar dit tijdschrift en de auteur.

Ieder auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikels

Verantw. Uitgever: Bertrand Denys, Klaprozenlaan 13, 8210 LOPPEM

Onze beste wensen!

Ook 2000 zit er op ! Wie onder ons had ooit kunnen vermoeden dat ook dit jaar aan “ouderdom gewis en stijve benen” (G. Gezelle) een banale dood zou sterven?

Vandaag kondigt 2001 zich aan. Het eerste jaar van een nieuw millennium. Voor ons een jaar als een ander met vier afleveringen Zilleghem, een paar heemkundige voordrachten en een natuur- en kunsthistorische wandeling.

Wie er in 2000 bij mocht zijn, zal er ook volgend jaar weer bij willen horen. Stel dan ook niet uit uw lidmaatschapsbijdrage van 300 Fr over te schrijven . Een formulier vindt u in bijlage.

‘k Wensche u dan, op dit papier,
als ge koud hebt, stove en vier,
om u bij te warmen;
hebt ge honger, kaas en brood
wensche ik u, ’t zij kleen of groot,
rijke liên en arme.

Hebt ge dorst ik wensche u nat,
bier of wijn; en zijt gij zat,
‘k wensche u weêrom nuchter;
‘k wensche u, wordt uw hoofd confuus,
of is ’t donker in uw huis,
licht in uwen luchter. (G. Gezelle)

**HET OORLOGSVERHAAL
VAN ONZE OUDSTRIJDERS 1940-1945
GEORGES RYHEUL**

Patrick ARNOU

Op 11 november 2000 was er aan de Congreskolom te Brussel nog één oud-strijder van de Eerste Wereldoorlog aanwezig.

*Te Zedelgem resten er ons sinds enkele jaren geen oud-strijders meer van 1914-'18. Ook het getal van diegenen die als strijder deelnamen aan de Tweede Wereldoorlog begint sterk te vermindere-
ren.*

Daarom vonden wij het nuttig om nu een aantal van de oorlogsverhalen van onze oud-strijders 1940-'45 vast te leggen.

Wij beginnen deze reeks vandaag met de voorzitter van de Zedelgemse oud-strijdersbond, de nu 93-jarige Georges Ryheul. Zoals U zal kunnen lezen, beperken wij ons daarbij niet tot het oorlogsverhaal alleen, maar laten wij de betrokkenen ook aan het woord over hun jeugdijaren en over de periode na de oorlog. Ook dit levert zeker een aantal interessante gegevens op, die niet onbelangrijk zijn voor onze plaatselijke geschiedenis.

Een zoon voor het gezin RYHEUL-SCHATTEMAN

Georges (officieel: Jooris) Ryheul werd geboren te Zedelgem op 22 mei 1907 als tweede kind uit het gezin Alidor Ryheul - Emma Schatteman.

In dit gezin waren er vijf kinderen, waarvan vier meisjes (Martha, Bertha, Maria en Alice) en één jongen. ⁽¹⁾

De familie Ryheul-Schatteman bewoonde in het volle dorpscentrum van Zedelgem de herberg "Den Hollander" met een onmiddellijk naastgelegen beenhouwerij.

Dit pand was gelegen langs de Groenestraat, en dit bijna naast de Sint-Leoschool en recht tegenover de gemeenteschool. Enkele jaren geleden verdween het pand voor een nieuw appartementsgebouw.

Vader Alidor Ryheul (°Zedelgem, 28 februari 1876 - + Zedelgem, 11 december 1956) was te Zedelgem algemeen gekend als de "snieder" (2).

Deze roepnaam had betrekking op één van zijn beroepsbezigheden, nl. deze van veesnijder. Daarnaast was Alidor Ryheul ook beenhouwer en handelaar in biggen en kalveren.

De beenhouwerij (een deur en een eerder klein venster) was gevestigd onmiddellijk naast de gelagzaal van de herberg, en had een afzonderlijke toegang tot de Groenestraat.

De herberg was goed beklant, en de familie Ryheul zat er op financieel vlak zeker niet slecht voor.

Jeugdjaren

Georges Ryheul volgde lager onderwijs in de Sint-Leoschool van de Frères te Zedelgem. Hij herinnert zich nog goed Frère Amand en Frère Gabriël, bij wie hij in de klas zat.

Terwijl Georges in de lagere school zat, brak de Eerste Wereldoorlog uit.

Hij was toentertijd goed "gemaakt" met Gaston Cools, de zoon van de gemeenteontvanger August Cools.

Samen haalden ze ook kattenkwaad uit, en zo gingen ze wel eens in een nabijgelegen stalplaats voor paarden van het Duitse leger (gelegen recht tegenover de woning van Dr. Van De Voorde in de Groenestraat (3)) suiker "proeven". Het was nl. zo dat de Duitsers ten behoeve van hun paarden zakjes hadden met daarin een mengeling van suiker en stro. De jongens durfden dan ook de stal binnensluipen om uit die zakjes de suiker te halen...

Huis Ryheul-Schatteman: 2de van rechts (foto april 1998 - V.D.)

Dit hoefde overigens ook niet te verwonderen in een periode waarin alles schaars en duur was en Georges en zijn zusters van hun moeder enkel een ei kregen wanneer ze ziek waren.

Op een gegeven ogenblik werden Georges en Gaston er echter door een Duitse onderofficier van beschuldigd houten planken te hebben gestolen. Alhoewel zulks onwaar was, werden hun vaders toch naar de Kommandantur ontboden, en vader Alidor was razend, hoewel Georges onschuldig was. Later is dan gebleken dat de Duitser de planken zelf verdonkeremaand had om ze te kunnen geven aan een Zedelgemse vrouw, die met hem een verhouding onderhield terwijl haar echtgenoot soldaat was aan het front.

Om de nood in België wat te lenigen, werden er vanuit Amerika wel hulpgoederen opgestuurd. De toestand waarin deze hier toekwamen, was echter niet altijd zo schitterend, en zo herinnert Georges zich nog spek, dat helemaal geel van kleur was en dat dan ook eerder met lange tanden werd verorberd...

Maar kinderen zoeken in alle periodes hun vermaak, en de kleine Georges amuseerde zich kostelijk wanneer hij met de wagen van Remi Deketelaere mee mocht om tonnen bier te gaan afhalen bij de Brouwerij Lootens te Oostkamp. Bijzonderheid was daarbij wel dat deze wagen werd getrokken door twee ezels!

Na de oorlog voleindigde Georges de lagere school en werd hij ingeschreven als leerling aan de middelbare afdeling van de school van de Frères te Brugge.

Daar leerde hij o.a. zeer behoorlijk Frans, wat hem tijdens zijn verdere leven dikwijls goed van pas kwam ⁽⁴⁾.

Tijdens zijn middelbare studies bleef hij gedurende de week te Brugge, alwaar hij logeerde bij een beenhouwer in de Boeveriestraat. Deze Brugse beenhouwer was een goede bekende van vader Alidor Ryheul, die voor hem hier in de streek van Zedelgem kalveren opkocht ⁽⁵⁾.

Militaire dienst en beginnende beroepsactiviteit

Georges Ryheul volbracht zijn militaire dienst bij de infanterie (4e Linierement) te Brugge ⁽⁶⁾.

Het was een rustige dienst. Georges herinnert zich wel menigvuldige cafébezoeken, o.a. aan een herberg in de Vulderstraat, waar de gewone piotten graag kwamen omdat ze wisten dat hun commandant er "te doen" had met één van diensters ⁽⁷⁾.

Terug thuis brak voor Georges uiteraard de tijd aan om stilaan op eigen benen te gaan staan.

Van vader leerde hij het veesnijden, en ook hij werd actief in de sector van het opkopen van biggen en kalveren.

Nog op heel jonge leeftijd kocht Georges van een groentenkoopman van Ichtegem een Ford af, waardoor hij de tweede was op Zedelgem die met een auto reed, en dit na Gustaaf Maertens.

Via gemeentesecretaris Vyncke bekwam hij ook een spaarkasagentschap, dat na een korte tijd reeds een serieuze bloei kende. Vader en zoon Ryheul bezochten immers veel boeren, en bij deze bezoeken stelde Georges - na de onderhandelingen over de verkoop van de dieren - meteen zijn spaarkas voor, wat hem talrijke klanten opleverde.

Spaarkashouder zijn was toen trouwens ook nog niet zo moeilijk, want als beleggingsinstrumenten waren bij onze dorpsmensen alleen het spaarboekje en de kasbon bekend.

Maar het was niet al werken wat de klok sloeg. In zijn vrije tijd speelde Georges ook voetbal bij de toen pas opgerichte ploeg van de Vrije Zonen te Zedelgem.

Huwelijk

Georges leerde zijn toekomstige echtgenote Maria Anthierens bij hem thuis kennen.

Zij woonde met haar ouders, haar broer en haar zuster in het centrum van Zedelgem-Sint-Elooi, en dit in de woning waar Georges nu nog steeds woont (Torhoutsesteenweg 213).

Iedere zaterdag kwam zij echter op Zedelgem-Dorp vlees kopen in de beenhouwerij van vader Alidor Ryheul.

Georges merkte haar daarbij op, en begon met haar te trakteren op een kappertje bier, en zo kwam van het één het ander.

Ze huwden in 1935, en kregen drie kinderen: Gabrielle (°1936), Josef (°1938) en Bernadette (°1945).

Na hun huwelijk liet vader Anthierens door de Zedelgemse aannemers Maurice en Camiel Vandewalle een nieuwe woning

bouwen, en dit tussen zijn woning en het kruispunt Zuidwege. De kostprijs daarvan bedroeg toen een 40.000 Fr.

Georges en Maria gingen dan ook in dit nieuwe huis wonen, zodat Georges van het Dorp naar Sint-Elooi verhuisde.

Hij bleef er zijn activiteiten van spaarkashouder, koopman in biggen en kalveren, en veesnijder uitoefenen, en breidde zijn handel nog uit naar o.a. aardappelen.

Mobilisatie

Wanneer de groeiende oorlogsdreiging België deed besluiten om tot de mobilisatie van zijn strijdkrachten over te gaan, werd Georges Ryheul in oktober 1939 ook opnieuw onder de wapens geroepen, en dit om deel uit te maken van het 34e Linierement.

Hij was op dit ogenblik reeds 32 jaar oud, en behoorde dus tot de oudere reservisten (zie verder bijlagen 1 en 2).

Het gemobiliseerd worden was geen pretje.

Niet alleen moest Georges een vrouw met twee kleine kinderen achterlaten (1 en 3 jaar oud), maar ook financieel was de mobilisatie een zware dobber.

De gemobiliseerde zelf kreeg slechts zijn soldij, terwijl de echtgenote en de kinderen het moesten stellen met een zeer kleine uitkering.

Intussen werd zijn handel uiteraard gedeeltelijk door anderen ingenomen, terwijl ook het spaarkasagentschap heel wat averij opliep.

Na een kort verblijf te Kalken (waar ze op een "dilte" moesten slapen) en in het Kamp van Beverloo, kwam Georges uiteindelijk ten noorden van Antwerpen terecht, alwaar het 34e Linierement gelegerd werd als een onderdeel van de 13e Infanteriedivisie.

Zijn pelotonscommandant was aanvankelijk luitenant Joseph van Outryve d'Ydewalle uit Loppem ⁽⁸⁾, met wie hij het zeer goed deed.

Later werd deze echter vervangen door een andere luitenant, die duidelijk rexistische sympathieën had en openlijk verkondigde dat Duitsland een eventuele oorlog zou winnen.

Georges Ryheul heeft dit herhaaldelijk gemeld aan de compagniecommandant, maar die wilde daar in eerste instantie geen geloof aan hechten. Uiteindelijk toonden de feiten echter zijn gelijk aan, waarna deze luitenant werd verwijderd.

Het werk tijdens de mobilisatie bestond vooral uit allerlei oefeningen, het uitvoeren van versterkingswerken en versperringen, en het bewaken van wegen en strategische doelen.

Oorlog!

In de vroege morgen van 10 mei 1940 werd België dan door Duitsland aangevallen ⁽⁹⁾.

Op dat ogenblik voerde Georges Ryheul als korporaal het bevel over een kleine sectie van 4 man, die te Brecht de steenweg diende te bewaken ⁽¹⁰⁾. Ze sliepen alle vier op een boerderij niet ver van de steenweg.

Dat de oorlog begonnen was, konden zij vooral zien aan het aanzienlijk aantal Duitse vliegtuigen in de lucht, die hier en daar bombardementen uitvoerden.

Georges geeft grif toe dat hij tijdens de vijf eerste oorlogsdagen behoorlijk bang is geweest, en veel heeft geweend en gebeden.

Na vijf dagen was zijn angst echter geweken en voelde hij de rest van de Achttiendaagse Veldtocht geen schrik meer, en dit hoewel hij zich toen in veel gevaarlijker posities heeft bevonden dan tijdens die vijf eerste dagen.

Bij sommigen ging het net andersom. Zo herinnert Georges zich een wat ruige arbeider uit de Zeebrugse glasfabriek, die hem uitlachte toen hij in die eerste dagen zo bang was en aan het bidden sloeg, maar die zelf - wanneer hij aan het kanaal Gent-Terneuzen onder vuur lag - toch ook plots nog heel wat gebeden bleek te kennen...

De eerste oorlogsdagen brachten voor Georges en de mannen van zijn sectie in feite weinig gevaar mee, nu zij zich vrij ver van het oorlogsgewoel bevonden.

Dit zou echter spoedig veranderen.

Op een gegeven moment ⁽¹¹⁾ kregen zij bevel om de steenweg op te blazen (wat zij ook uitvoerden, weze het met eerder beperkte schade tot gevolg), en zich daarna terug te trekken op Brasschaat, waar de rest van hun eenheid gelegen was.

Op dat ogenblik belandden zij ook in de eigenlijke gevechtszone, en het hoofdkwartier van hun eenheid werd zwaar onder vuur genomen, waarbij o.a. vrijwel alle immatriculatieboekjes verloren gingen (waaronder ook dit van Georges).

Het kanaal Gent-Terneuzen

Vanuit Brasschaat werd het 34e Linieregiment dan teruggetrokken naar Zelzate op het kanaal Gent-Terneuzen (zie verder bijlage 2).

Daar brak voor Georges en zijn strijdmakers de werkelijke vuurproef aan.

De legerleiding wilde verhinderen dat de Duitsers dit kanaal konden overschrijden, en daarom werden over de ganse lengte ervan Belgische eenheden opgesteld om een eventuele Duitse oversteek te beletten.

Het kwam tot zware gevechten, en Georges lag met de mensen van zijn eenheid vierentwintig uur ononderbroken achter een verschansing van beperkte hoogte aan de ene zijde van het kanaal, terwijl ze door de Duitsers vanaf de andere kanaalzijde werden beschoten.

Iedereen lag plat op de grond en verplaatsingen dienden gemaakt te worden door zo plat mogelijk tegen de grond vooruit te kruipen.

De groep was bovendien gelegen in de onmiddellijke omgeving van industriële ketels gevuld met een soort teer of roet. Nu deze ketels door het Duitse vuur herhaaldelijk werden getroffen, zweefden vele teer- of roetdeeltjes rond in de lucht, met het gevolg dat iedereen na een tijdje goed zwart zag.

Een jongen van Oostkamp werd daar dodelijk getroffen en anderen raakten gewond.

Na vierentwintig uur werd hun eenheid afgelost. Iedereen was blij dat hij daar weg kon, waarbij de opdracht was vervuld (de Duitsers hadden het kanaal niet overschreden).

De aflossing verliep echter helemaal niet gemakkelijk, gezien een aantal mannen van de aflossende eenheid erg weigerachtig was om aan de boorden van het kanaal post te vatten (zie verder bijlage 2).

Verdere terugtocht en overgave

Toen het kanaal Gent-Terneuzen door de Duitsers toch werd overschreden (zie verder bijlage 2), en ook elders de frontlijn was doorbroken, trok de eenheid van Georges Ryheul opnieuw verder achteruit.

Dit terugtrekken verliep in barre omstandigheden, en ook de bevoorrading liep grondig fout.

Zo herinnert Georges zich nog dat de mannen van zijn groep "dood waren van de honger", toen zij bij een door de gevluchte bewoners verlaten huis een hesp opmerkten, die buiten (te drogen?) hing. Zij hebben deze toen onder elkaar verdeeld en binnengespeeld.

De terugtocht verliep soms te midden van neergemaaide paarden en dode soldaten, wat zeker geen opbeurende bedoening was. De situatie werd trouwens voor het Belgische leger alsmaar uitzichtlozer.

Over Sint-Joris-ten-Distel werd dan Waardamme bereikt, waar Georges met de andere soldaten van zijn peloton halt hield, en de nacht doorbracht op "patattenbakjes".

Zo dicht bij huis zijnde, vroeg Georges aan de luitenant om de volgende nacht naar huis te mogen, ten einde zo zijn vrouw en zijn kinderen nog eens te zien. Na veel aandringen mocht het uiteindelijk, mits hij de ochtend nadien terug op post was.

Over Loppem spoedde Georges zich naar Zedelgem. Zijn vrouw was uiteraard zeer blij dat ze hem terugzag.

De volgende ochtend was het afscheid echter zeer zwaar, maar zijn echtgenote was ermee akkoord dat hij moest teruggaan. Ook zij wilde niet dat hij een deserteur werd.

**Kaart met opgave der oorlogs-
diensten voor strijder 1940-1945**

afgeleverd aan *De Heer Joris*
geboren te *Genespen* den *20-11-1914*
graad: *Regiment.*

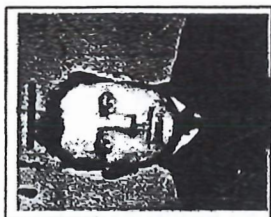
Staat: (0) *Baroepmilitair* — Militair — Oor-
logsvrijwilliger — (Gewapende weer-
staander — Weerstand door de
sluikers — Agent van inlichtings
en afdienst).

Opgave der oorlogsdiensten:

Van 10-11-1940 tot 28-11-1942
Bij het 34^e Linneregiment.

Opgave der oorlogsdiensten (aansluitend):

.....

Volgnummer: 124798

Handtekening van den houder:

De Minister van Landsverdediging

R. U.:

A. HAAS

Luit.-Kolonel

A.D.H.

(1) Het onnodige doorhalen.

Georges Ryheul nam van thuis 1.000 frank mee (ten allen einde...) en hij kon zijn eenheid weer vervoegen en trok samen met hen verder terug tot ze uiteindelijk op 28 mei 1940 te Gistel krijgsgevangen werden genomen.

Krijgsgevangene en terug naar huis

Vanuit Gistel werd Georges Ryheul samen met de andere mannen van zijn eenheid als krijgsgevangenen door de Duitsers weggebracht, en dit eerst naar Brugge.

Daar brachten ze de nacht door in een zaal.

Vandaar ging het dan naar Waarschoot. Tijdens deze trajecten, die te voet werden afgelegd, waren de begeleidende Duitsers geenszins vriendelijk. Op een gegeven ogenblik wilde een Belgische vrouw water aanbieden aan de krijgsgevangenen, wat door een Duitse begeleider brutaal werd verhinderd.

In Waarschoot bleef Georges ongeveer een maand krijgsgevangen. Ze verbleven er in een school en hebben er veel honger geleden. Het was door de bezetter aan de lokale handelaars verboden om zaken aan de krijgsgevangenen te verkopen en dit verbod werd niet overtreden.

Zo bood Georges zich met zijn 1.000 Fr aan bij een plaatselijke bakker, maar die durfde hem geen brood te verkopen. Wel kreeg hij er uiteindelijk een boterham gratis.

Na ongeveer een maand werden de Vlaamse soldaten vrijgelaten, en mochten ze naar huis terug.

Georges Ryheul kwam te voet van Waarschoot naar Zedelgem. Hij was werkelijk uitgehongerd toen hij thuiskwam en hij at een heel kicken op...

Zo spoedig mogelijk hernam Georges zijn vroegere beroepsactiviteiten en zo kwamen hij en zijn gezin zonder veel verdere kleerscheuren de oorlog door.

Even had hij het nog erg benauwd toen een familielid van hem uit Lichtervelde door de bezetter werd aangehouden wegens beweerde

wapenhandel en een lokale Zedelgemse gestapo-man dreigde om ook Georges naar Duitsland te laten afvoeren.

Oud-strijdersbond

Reeds van tijdens de Tweede Wereldoorlog waren er wrijvingen tussen een gedeelte van de oud-strijders van 1914-'18 en de strijders van 1940-'45.

Een aantal oud-strijders van 1914-'18 zagen de strijders van 1940-'45 niet voor "vol" aan, en stelden dat deze laatsten op de loop waren gegaan voor die ene Duitse "vlieger", die ze hadden gezien... Georges Ryheul vond dit fundamenteel oneerlijk, en richtte na de bevrijding dan ook een afzonderlijke oud-strijdersbond op voor de strijders van 1940-'45. Dit gebeurde door hem samen met Frans Vanderbiest en Georges Devlieger.

Daartegen werd echter opgekomen door de Nationale Strijdersbond uit Brussel, en de nieuwe bond 1940-'45 moest zich gedwongen aansluiten bij de bestaande oud-strijdersbond, waar de mannen van 1914-'18 de toon aangaven.

Georges gaf zich gewonnen, en bleef 100 % achter de oud-strijdersbond staan. Hij wachtte zijn tijd af en is nu reeds jarenlang de voorzitter van de bond.

Oorspronkelijk werd 11 november door de oud-strijders alleen gevierd op Zedelgem-Dorp.

Op aandringen van Aimé Claeys ontstond later de traditie om op de zondag na 11 november ook een herdenking te houden op de parochie Sint-Elooi.

Onderscheidingen

Wegens zijn diensten aan ons land bewezen tijdens de Tweede Wereldoorlog, werd vooreerst op 15 september 1948 aan Georges Ryheul de herinneringsmedaille van de oorlog 1940-1945

KONINKRIJK BELGIË

Eervoldoening van de voorschriften van
het Besluit van Zijne Koninklijke Hoogheid
den Prins-Regent N° 1859 van 16 Februari 1946,

heeft de Bevelhebber van het Werfbureau Brugge
de eer aan RYHEIL, Joris

korporaal te laten weten dat de

Herinneringsmedaille van den Oorlog 1940-1945
hem verleend geworden is en dat navermelde
ken teekens op het lint dezer eervolle onderscheiding
mogen worden aangebracht: 2 gekruiste bronzen sabels

Ge Brugge den 15 September 1948.

De Majoor PARMENTIER, Bevelhebber

toegekend, waarbij 2 gekruiste bronzen sabels mogen worden
aangebracht op het lint.

Deze eervolle onderscheiding werd in het leven geroepen bij
Besluit van de Prins-Regent van 16 februari 1946 om de strijders
van de Tweede Wereldoorlog te vereremeren. De 2 gekruiste
bronzen sabels tonen aan dat het gaat om iemand die werkelijk als
strijder heeft deelgenomen aan de veldtocht van mei 1940.

Bovendien bekwam hij ook de bij Koninklijk Besluit van 6 juli
1951 ingestelde Kaart met opgave der oorlogsdiensten voor de
strijders 1940-1945.

Verder werd hem op 4 april 1969 ook de medaille van strijder van
de oorlog 1940-1945 toegekend, die werd ingericht bij Koninklijk
Besluit van 19 december 1967.

Op 21 juli 1980 werd hem dan ten slotte het ridderkruis in de Orde
van Leopold II verleend ⁽¹²⁾.

Daarnaast bekwam hij ook nog verschillende eretekens, die worden
uitgereikt door de Nationale Strijdersbond van België. Deze
eretekens hebben evenwel een privé karakter.

Wegens zijn mobilisatieperiode bekommt Georges RYHEUL ook
een jaarlijkse rente, die een 2.000 Fr bedraagt.

Oprichting van het warenhuis Unic

Na de dood van zijn schoonvader erfde zijn echtgenote het thans
nog door Georges RYHEUL bewoonde huis (Torhoutsesteenweg
213) samen met de gronden errond.

Toen deze gronden later voor de verdere uitbouw van Sint-Elooi
moesten worden afgestaan, bekwamen Georges en zijn echtgenote
hiervoor een vrij aanzienlijke som geld.

Hiermee investeerden zij in een nieuwe grote winkel, die werd
opgericht in 1964 en die zou uitgroeien tot het huidige warenhuis
Unic op Zedelgem-Sint-Elooi.

Eerst was Georges er niet zoveel voor te vinden om een dergelijke
nieuwe winkel te beginnen, maar zijn echtgenote wilde niets liever.
Uiteindelijk gaf Georges toe.

Hij heeft het zich niet beklagd en voerde samen met zijn echtgenote de winkel tot in 1969. Dan liet hij de winkel over aan zijn dochter Gabriëlle en haar echtgenoot, maar zelf bleef hij nog vele jaren helpen.

Zijn echtgenote overleed in februari 1988, en sindsdien bewoont Georges alleen verder het vroegere ouderlijke huis van de familie Anthierens.

Hij heeft nu 11 kleinkinderen en 22 achterkleinkinderen.

Besluit

Georges Ryheul staat als voorzitter van de oud-strijders nog steeds 100 % achter "zijn" bond.

Alhoewel een oprechte Vlaming, veracht hij de Walen duidelijk niet. Hij heeft in zijn leven veel handel gedreven met Wallonië en heeft daarbij geen onaangename zaken moeten ondervinden. België is voor hem dus zeker geen leeg begrip.

Op onze vraag of het nu beter is dan vroeger, antwoordt hij dat we het materieel uiteraard veel beter hebben, maar dat wij er als jongere mensen gewoonweg geen gedacht van hebben, hoeveel kalmer en rustiger het er vroeger aan toeging.

Onze welvaart eist dus duidelijk een zware tol...

VOETNOTEN.

- (1) Van de vier meisjes zou alleen de jongste (Alice) in het huwelijk treden. De andere drie bleven samen thuis wonen, en dit omzeggens hun ganse leven.
- (2) Ook de kinderen werden regelmatig genoemd als "van de Snieders".
- (3) Thans nog bestaand gebouw tussen de woningen Joachim Buffel (Groenestraat 38a) en Dr. Marc VANHUYSSSE (Groenestraat 38b).
- (4) Zo heeft Georges Ryheul voor vele werklieden en seizoenarbeiders Franse brieven geschreven naar Wallonië en Frankrijk, en trad hij ook in het leger herhaaldelijk op als tolk voor Fransonkundige jongens.
- (5) Ook voor een zeer beklante beenhouwer uit Knokke kocht vader Alidor RYHEUL hier trouwens dieren op.

- (6) Brugge telde binnen de muren twee kazernes: de kazerne Knapen aan de Langestraat en de Kazerne Rademakers aan de Kazernevest. In de eerste kazerne verbleven vanaf 1888 tot 1926 het Derde Lanciers (cavalerie) en in de tweede kazerne verbleven vanaf 1886 tot de Tweede Wereldoorlog het Vierde Linie (infanterie).
- (7) De Vulderstraat, Ooievaarstraat en Komvest waren tijdens het bestaan van de Brugse kazernes bekend voor herbergen en ook prostitutiehuizen, die veel bezocht werden door de militairen, ongeacht hun rang (Zie o.a. MICHIELS, G., *Uit de wereld der Brugse mensen*, Brugge, Westvlaamse Gidsenkring, 1978, p. 134).
- (8) Joseph van Outryve d'Ydewalle (°4 januari 1906) was gehuwd met Louise van Caloen, en was vader van een zeer kinderrijk gezin. Hij bewoonde het kasteel Valkenbosch, dat voorheen gelegen was op Loppems grondgebied, maar dat sinds de vorming van Groot-Brugge in 1970 behoort tot deze stad.
- (9) De legerleiding had - op basis van geruchten die van alle zijden toestroomden en van de eigen waarnemingen aan de grens - om 00u10 bevel gegeven aan het leger om zijn gevechtsstellingen in te nemen. Dit bevel was volledig uitgevoerd omstreeks 03u30. Om 04u00 West-Europese Tijd begon de oorlog met hevige luchtbombardementen. Om 04u25 landden Duitse parachutisten en zweefvliegtuigen op het Fort van Eben-Emael en om 04u35 overschreden 90 Duitse divisies de grenzen van Nederland, België en Luxemburg. Rond vijf uur stelde de Belgische Regering officieel vast dat België aangevallen was door Duitsland en werd de staat van beleg afgekondigd. De hulp van de garanten (Frankrijk en Groot-Brittannië) werd ingeroepen en omstreeks 06u45 zetten de Franse troepen zich in beweging om België en Nederland ter hulp te komen.
- (10) Het wegnemet in deze streek ten noorden van Antwerpen was van aanzienlijk strategisch belang, gezien een gedeelte van het Franse leger dat Nederland ter hulp kwam, eerst langs daar diende door te stoten, en zich ook later langs daar diende terug te trekken.
- (11) Dit zal op 16 of 17 mei 1940 geweest zijn, zoals blijkt uit de bijlage 2 bij deze tekst.
- (12) België kent vijf nationale orden, zijnde de Leopoldsorde, de Orde van de Afrikaanse ster, de Orde van de Leeuw, de Kroonorde en de Orde van Leopold II. Daarvan werden de Orde van de Afrikaanse ster en de Orde van de Leeuw enkel uitgereikt in het kader van de kolonies, zodat zij na de

onafhankelijkheid van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi niet meer verleend worden.

Op heden worden dus enkel nog de Leopoldsorde, de Kroonorde en de Orde van Leopold II toegekend.

BIJLAGE 1.

DE INFANTERIEDIVISIES VAN HET BELGISCH LEGER OP DE VOORAVOND VAN DE ACHTTIENDAAGSE VELDTOCHT.

Op de vooravond van de Duitse aanval op ons land bestond het gros van het Belgisch Leger uit achttien infanteriedivisies, die samen met twee divisies Ardense Jagers waren samengebracht in zeven legerkorpsen.

Daarnaast waren er ook nog het cavaleriekorps, de grenswielrijders, de twee lichte regimenten, de divisie zware artillerie, de vestingsartillerie en -infanterie, het vliegwezen en de D.T.C.A. (luchtafweer), de genie, de transmissietroepen, de diensten transport en bevoorrading, alsook de medische diensten.

Van de achttien infanteriedivisies waren er zes actieve divisies, en twaalf reservedivisies, waarvan zes van eerste en zes van tweede reserve.

De actieve infanteriedivisies bestonden telkens uit twee actieve regimenten en één reserveregiment.

De zes infanteriedivisies van eerste reserve bestonden telkens uit één actief regiment en twee reserveregimenten.

De zes infanteriedivisies van tweede reserve bestonden volledig uit reservisten, en bevatten aldus elk drie reserveregimenten, die bovendien waren samengesteld uit de oudere klassen van dienstplichtigen.

De actieve infanteriedivisies en deze van eerste reserve waren goed bewapend met o.a. uitstekende Mausegeweren model 1935.

De infanteriedivisies van tweede reserve waren daarentegen slecht uitgerust met o.a. Mausergeweren model 1889, die bovendien versleten waren door veelvuldig gebruik in de Eerste Wereldoorlog.

BIJLAGE 2.

DE 13e INFANTERIEDIVISIE TIJDENS DE ACHTTIENDAAGSE VELDTOCHT.

Georges Ryheul maakte de Achttiendaagse Veldtocht mee als korporaal van het 34e Linieregiment.

Dit 34e Linieregiment was één van de drie reserveregimenten (de 32e, 33e en 34e Linieregimenten), die samen de 13e Infanteriedivisie vormden.

Deze 13e Infanteriedivisie was een divisie van tweede reserve (zie bijlage 1), die bevolkt werd door reeds oudere reservisten (jonge dertigers), die waren heropgeroepen op 20 oktober 1939 en dit als een onderdeel van de Fase D van de mobilisatie van het Belgisch Leger.

Samen met de 17e Infanteriedivisie (ook een divisie van tweede reserve) behoorde de 13e Infanteriedivisie aanvankelijk tot het Vijfde Belgische Legerkorps, dat gelegen was in de Versterkte Stelling Antwerpen en dit ten noorden van deze stad.

Tijdens de mobilisatie werden door dit Legerkorps onder meer allerlei versterkingen aangebracht in de streek.

Bij de aanvang van de vijandelijkheden op 10 mei 1940 bleef dit Vijfde Legerkorps rond Antwerpen liggen en werd het dus nog niet onmiddellijk in de gevechten betrokken, die zich in eerste instantie situeerden in de Ardennen en bij het Albertkanaal aan de Nederlandse grens. Wel was er sprake van luchtaanvallen door Duitse vliegtuigen.

Wanneer het Belgische Leger zich echter na enkele dagen terugtrok op de defensieve K.W.-linie (Koningshooikt - Waver), kwam ook voor het Vijfde Legerkorps het oorlogsgeweld dichterbij, nu deze verdedigingslinie eindigde op de Versterkte Stelling Antwerpen.

De K.W.-linie was een behoorlijk uitgebouwde verdedigingslinie, en het viel te verwachten dat de Duitsers het helemaal niet zo gemakkelijk zouden hebben om deze te overschrijden.

Op 14 mei 1940 had het gros van het Belgische Leger zijn verdedigingspositie op deze K.W.-linie omzeggens volledig ingenomen (zie figuur 1), en het was nu wachten op de vijandelijke aanval.

Positief aflopende gevechten in de streek van Leuven gaven het Belgisch leger opnieuw enig vertrouwen en de dag van 15 mei 1940 was misschien wel de meest positieve van de ganse Achttiendaagse Veldtocht.

De volgende morgen van 16 mei 1940 bleek echter dat het Belgische leger - dat klaar lag om op de K.W.-linie elke Duitse doorbraak af te slaan - zich zo spoedig mogelijk moest terugtrekken op de as Schelde-Kanaal Gent-Terneuzen.

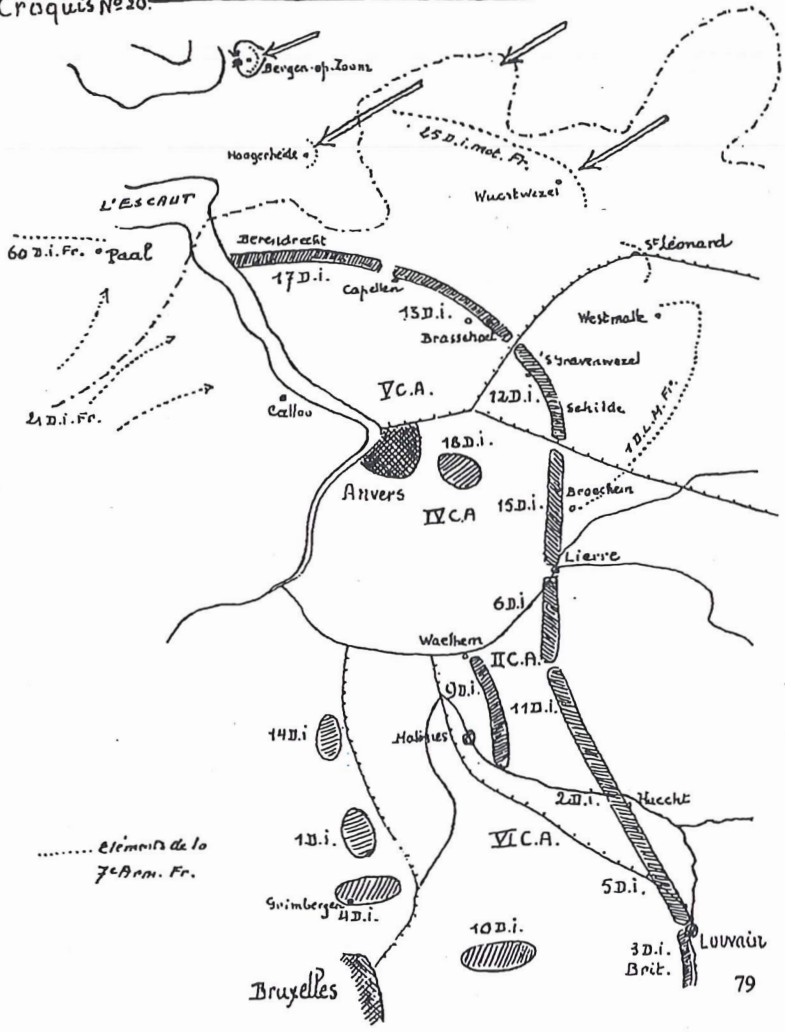
Reden daarvoor was dat juist onder de Belgische grens het Franse 9e Leger onder de voet was gelopen door de Duitse Panzers, waardoor er een diep gat was geslagen in de geallieerde verdedigingslinie.

Om deze geallieerde verdedigingslinie zoveel mogelijk op één lijn te houden (én ook om Franse troepen vanuit België te kunnen terugtrekken naar de bedreigde zone in Noord-Frankrijk), diende het Belgische leger zich dus een 90 kilometer terug te trekken naar het Westen.

Het aldus - bijna zonder slag of stoot - moeten uit handen geven van deze goede verdedigingslinie bracht het moreel van de Belgische troepen echter een grote slag toe.

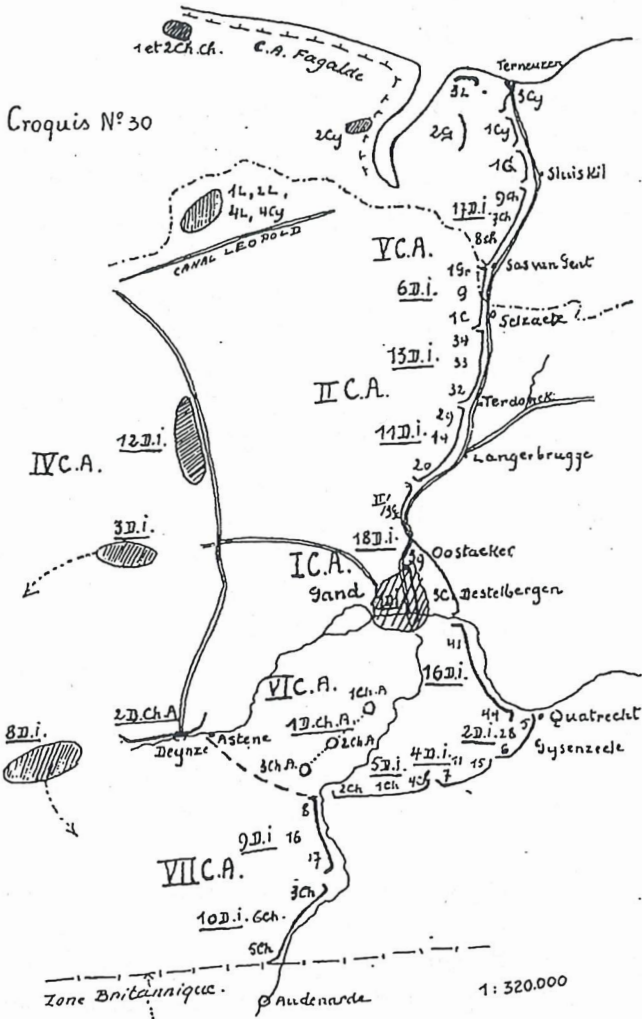
Het was bovendien helemaal geen sinecure om een terugtocht van een gans veldleger over dergelijke afstand in goede banen te leiden.

L'armée belge sur K.W. le 14 mai.
 Croquis N° 20.

Figur 1

L'occupation de la Position de l'Escout.

Figuur 2

Bepaalde eenheden dienden zo lang mogelijk ter plekke te blijven om de aftocht van de anderen te dekken. Aldus werd beslist dat het Vijfde Legerkorps ter plekke zou blijven te Antwerpen, en dit tot in de nacht van 17 op 18 mei 1940.

Zulks had tot gevolg dat dit Vijfde Legerkorps voor het eerst echt onder ernstig vijandelijk vuur kwam te liggen.

Dit was dus ook het geval voor het 34e Linieregiment, waartoe Georges Ryheul behoorde, en dat aldus op 17 mei 1940 in de sector Brecht-Schoten diende te weerstaan aan steeds sterker wordende Duitse druk.

Die dag omstreeks 20 uur begon de 13e Infanteriedivisie haar terugtocht. Tussen Merksem en Schoten overschreden zij het Albertkanaal en doorkruisten de Antwerpse agglomeratie om via een noodbrug op heipalen te Hoboken de Schelde over te steken, en zo de streek tussen Haasdonk en Sint-Niklaas te bereiken.

Vandaar werd op 18 mei 1940 een gedeelte van deze divisie per camion overgebracht naar Zelzate, terwijl de anderen te voet eveneens naar deze plaats werden gedirigeerd.

Uiteindelijk nam de 13e Infanteriedivisie in de namiddag van 19 mei 1940 nieuwe stellingen in aan de overzijde van het Kanaal Gent-Terneuzen, en dit tussen Zelzate en Terdonk.

Bovenaan werd de aanpalende sector Zelzate tot Sas van Gent ingenomen door de 6e Infanteriedivisie, terwijl onderaan tussen Terdonk en Langerbrugge de 11e Infanteriedivisie kwam te liggen (zie figuur 2).

Nu er bijgevolg geen contact meer was tussen de 13e en de 17e Infanteriedivisies (de 17e Infanteriedivisie verdedigde op Nederlands grondgebied een hoger gelegen stuk van hetzelfde Kanaal Gent-Terneuzen), gebeurde er ook een herindeling van de Legerkorpsen, waarbij het 11e en het 13e Infanterieregiment nu voortaan samen het Tweede Legerkorps vormden.

Het hoofdkwartier van dit (nieuwe) Tweede Legerkorps werd te Waarschoot gevestigd.

Het was nu duidelijk dat er ook door de 13e Infanteriedivisie zwaar gevochten zou dienen te worden en dit ondanks het feit dat het ging

om een volledige divisie van oudere reservisten met een sterk verouderde en zelfs versleten gevechtssuitrusting (zie bijlage 1).

Op 20 mei 1940 bleef alles echter vrij rustig aan het Kanaal Gent-Terneuzen, maar dit was slechts stilte voor de storm.

Op 21 mei 1940 begonnen de Duitsers 's morgens de sector van de 13e Infanteriedivisie te beschieten, en 's namiddags namen een aantal éenheden van het 33e Linieregiment de vlucht wanneer zij verkeerdelijk in de mening waren dat de Duitsers erin geslaagd waren om in Zelzate het kanaal over te steken.

Hierdoor bleef de noordelijke sector van het gebied, toegewezen aan de 13e Infanteriedivisie, een tijdlang onverdedigd, maar gelukkig zonder erg.

Om echter te verhelpen aan de nogal desastreuze morele toestand van het 33e Linieregiment, werd dit regiment samengesmolten met het 34e Linieregiment (waarvan Georges Ryheul dus deel uitmaakte).

Hierdoor bestond de 13e Infanteriedivisie maar uit twee regimenten meer (het 32e en het samengesmolten 33/34e Linieregiment), maar hieraan werd dan in de nacht van 22 op 23 mei 1940 het 37e Linieregiment toegevoegd (dat normaal afhing van de 16e Infanteriedivisie), dat eerder reeds naar de Kust was teruggetrokken. Hierdoor bestond de 13e Infanteriedivisie dus opnieuw uit drie regimenten.

Dit was ook nodig, want na een kalme 22 mei 1940 braken de volgende dag zware gevechten los (zie figuur 3).

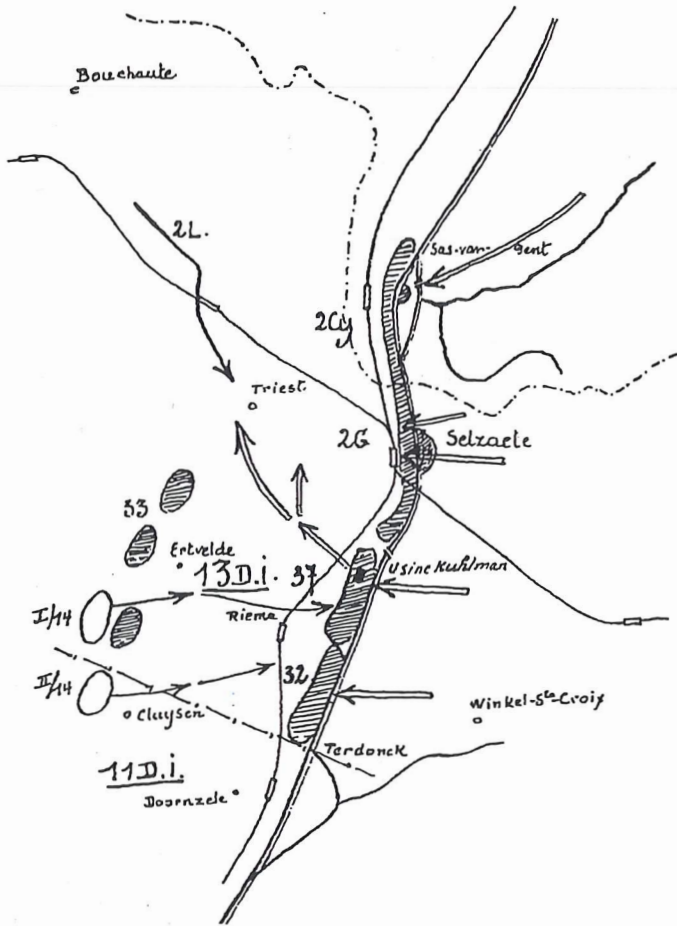
Daarbij slaagden de Duitsers erin - weze het enkel met beperkte effectieven - om het kanaal te overschrijden en in het achterland binnen te dringen.

Gezien ook de situatie elders aan het front grondig verslecht was (o.a. overgave van Gent), werd dan beslist om het Belgisch Leger vanaf het kanaal Gent-Terneuzen terug te trekken naar het Afleidingskanaal van de Leie.

De posities aldaar werden ingenomen tegen de avond van 24 mei 1940, maar de 13e Infanteriedivisie werd nu in reserve gehouden

les combats de Selzaete. (23 mai)

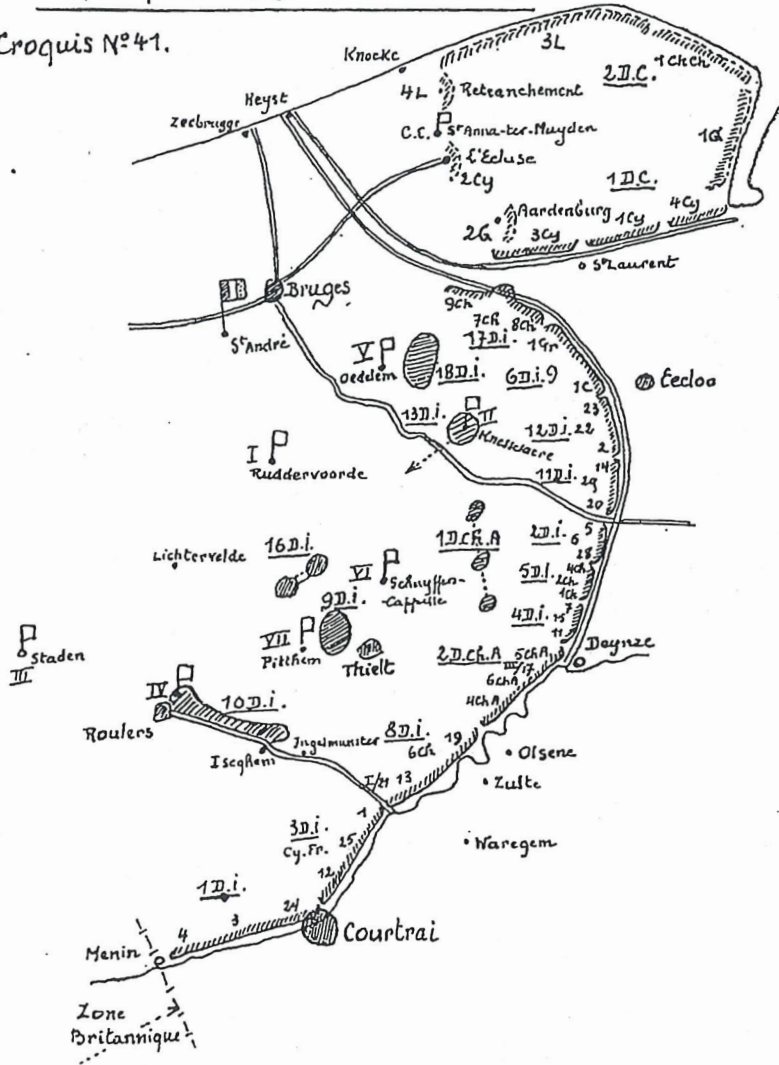
Croquis N° 38.

Figuur 3

Dispositif Général (Eys, Canal de Derivation.)

Croquis N° 41.

Figuur 4

tussen Knesselare en Oedelem (zie figuur 4), en lag dus niet meer aan de kanaaloever.

Intussen werd het Tweede Legerkorps ook versterkt door de 12e Infanteriedivisie, die voorheen in reserve lag (het Tweede Legerkorps bestond nu dus uit de 11e, de 12e en de 13e Infanteriedivisies).

Op 26 mei 1940 overschreden de Duitsers dan na zware gevechten het Afleidingskanaal tussen Adegem en Zomergem. De bres leek niet meer te dichten, en ook elders stond het Belgische Leger op begeven.

Na zware gevechten trok het Tweede Legerkorps zich noodgedwongen verder terug. Bij de capitulatie op 28 mei 1940 's morgens bevond de 11e Infanteriedivisie zich in de streek van Oudenburg; de 12e Infanteriedivisie te Hertsberge en de 13e Infanteriedivisie rond Gistel.

Nationale Strijdersbond van België
Koninklijke Vereniging

Het Gulden Ereteken van de N.S.B. wordt aan
de Heer RYHEUL Jooris - Voorzitter
verleend als getuigenis van zijn vijftwintigjarige bedrijvig-
heid en. toewijding in de schoot van de afdeling ZEDELGEM.

Brussel, 11 november 1985.

De Nationale Sekretaris,
Mr. J. Van Langendonck
De Nationale Ondervoorzitters,
Mr. Condemne
Kamer van het Nationaal Register: Van de Vopper
4493

De Nationale Voorzitter,

J. Botton

EEN HERFST VAN BOEKEN EN EXPO'S

In die natte, winderige dagen van Allerheiligen bezochten wij enkele van de talrijke tentoonstellingen die aan de Eerste Wereldoorlog waren gewijd.

Ramskapelle 14-18 (Ramskapelle, 29 oktober – 3 november 2000) etaleerde de vele bewaard gebleven foto's van het tot puin geschoten IJzerdorp. Je kon er een hersamenstelling van het oude Ramskapelle maken aan de hand van materiaal uit het Legermuseum te Brussel. Duivel-doet-al en motor van de plaatselijke heemkundige kring, erecommandant Walter Lelièvre, is al enkele jaren bezig met de digitale inventaris van archiefmateriaal over de Grote Oorlog. Samen met Walter Bleyaert uit Pervijze verzamelt Lelièvre alle foto's over Ramskapelle en catalogiseert hij de namen van alle Belgische gesneuvelden van Wereldoorlog I.

Op de tentoonstelling gaf hij demonstraties van het nut en de bruikbaarheid van die gegevensbank. Het is zijn bedoeling die schat aan informatie eerlang ter beschikking te stellen aan geïnteresseerden in de vorm van 2 cd-roms.

Wie echter al gegevens over één of andere gesneuvelde wil vernemen, kan nu al contact met hem opnemen. Adres: Walter Lelièvre, Hemmestraat 37, 8620 Ramskapelle-Nieuwpoort (tel. 058-23.93.25 – e-mail: dewally@planetinternet.be).

Een lovenswaardig initiatief.

Ook de stroom aan oorlogsdagboeken 14-18 houdt maar niet op. Een merkwaardig dagboek is dit van schoenmaker Felicien Vanhove uit Zarren dat zopas op de parkt kwam. Het beschrijft de periode 1914-1917 en vangt aan met de nuchtere aankondiging van Oorlog in de Belgique¹ in augustus '14.

---

¹ Felicien VANHOVE: *Oorlog in de Belgique* (redactie: Jos Demarée; uitg. De Klaproos, Koksijde – 895 fr)

Samensteller Jos Demarée verwijst in zijn voorwoord naar het Oorlogsdagboek 14-18 van Jules Depuydt dat door onze heemkundige kring werd uitgegeven in 1997. Het stond model voor zijn publicatie. Hij noemt het een voorbeeld van een dagboek, dag na dag door een burger bijgehouden.

Het dagboek van Felicien Vanhove gaat over Zarren dat net achter de frontlinies was gelegen, terwijl Aatrijke in 14-18, zich eerder in een rustig, bezet gebied bevond.

In een hoofdstuk "Zarren in de Grote Oorlog" schetst de samensteller het verloop van de vijandelijkheden in oktober 1914 (slag om Diksmuide waarbij de bekende Peter Kollwitz het leven liet: 22-23 oktober 1914) en het reilen en zeilen in het bezette Zarren. In een tweede kapitteltje wordt het dagboek zelf gedetailleerd beschreven.

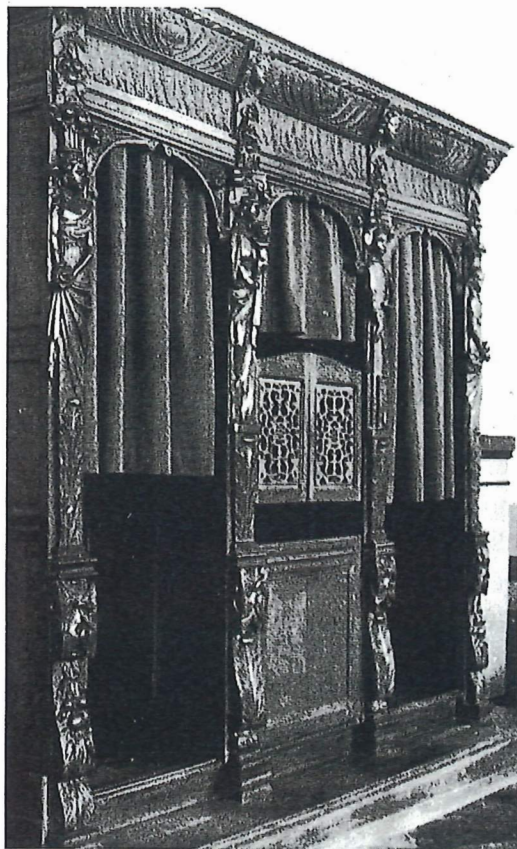
Ten slotte komt Felicien Vanhove aan bod in een familiaal overzicht. Ter verheldering van de namen die in het boek voorkomen, somt Demarée de bewoning van de Zarrense dorpskom in 1914 op.

Het dagboek opent op 22 augustus 1914: "Vijftien klassen binnengeroepen, al de beschikbare paarden opgeëist." Op 27 juli 1917 verlaat de familie Vanhove Zarren en "rijden allen Torhout op." Het boek bevat daarenboven een schat aan originele foto's van het bezette Zarren en sluit af met een bibliografie.

Naar het verschijnen van het jaarboek van de West-Vlaamse Gidsenkring wordt door kenners elk jaar uitgekeken. Deze maal was dat niet anders, mede door het behandelde onderwerp en z'n auteur.

Frans Vromman, alom geroemd stoetenbouwer en kunsthistoricus, verzamelde zijn decennialang opgetekende gegevens over "*Rijke houtsculptuur in West-Vlaamse kerken*

1600-1750"² Het boek is eigenlijk een inventaris. Na een schets van de historische achtergrond en de opbloei van de Contrareformatie, de iconografie van het kerkmeubilair en de beeldsnijders en hun ambacht, krijgen we een opsomming met telkens een korte beschrijving van houtsculptuur aan biechtstoelen, communiebanken, koorgestoelten, orgelkasten, preekstoelen (166-1750).

Daarna behandelt hij de beeldhouwkunst van dit kerkmeubilair van 1650 tot 1750. Van elk beschreven stuk komt een zwart-witfoto voor. De enige Groot-Zedelgense kunstwerken die we in de inventaris aantreffen, zijn de biechtstoel van Jan Brouckman in laatrenaissance (1661) in de Sint-Laurentiuskerk en de preekstoel van Pieter Van Walleghem in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Veldegem (ca. 1730). Gemakkelijk te begrijpen, als je weet dat de kerken van Aartrijke en Loppem

Biechtstoel van Jan Brouckman in de St.-Laurentiuskerk, Zedelgem

---

² Frans VROMMAN: *Rijke houtsculpturen in West-Vlaamse kerken 1600-1750* (Jaarboek West-Vlaamse Gidsenkring; p.a. Dirk Van Tieghem, Rietlaan 63, 8200 Sint-Michiels)

op het einde van de negentiende eeuw hun oud kerkmeubilair vervangen door neogotisch.

Aanvullingen en correcties

Op het vlot lezende artikel van Freddy Vandaele over *de wijk Heidelberg te Loppem in de jaren vijftig* (Zilleghem 2000, nr. 3) ontvingen we menig enthousiaste reactie. enkele Heidelbergnaren en ex-bewoners van de wijk, bezorgden ons zelfs enkele toevoegingen of rechtzettingen.

Wie het reilen en zeilen op de Heidelberg in de jaren vijftig bijzonder goed gekend heeft, is Albert Dhont. Tot op heden bewoont hij nog steeds de buurt. Tot zijn grote verrassing zag hij in het artikel van Freddy Vandaele zijn ouderlijk huis (Aloïs Dhont-Adrienne Moenaert) in de nevelen van het verleden verdwijnen. Toen hij bekomen was van de verwondering, signaleerde hij ons de leemte in het artikel.

Andere trouwe lezers uitten hun twijfel over de correcte vermelding van de bouw en de inplanting van het Heidelbergkapelletje. Volgens Rachel Cappelier die decennia lang aan de Torhoutsesteenweg woonde, bevindt het kapelletje zich vandaag op z'n derde locatie. Oorspronkelijk opgetrokken op het boomplein van de familie Mahieu (café Jagershof), werd het bij de vernieuwing van de steenweg (beton) verplaatst naar het begin van de Loppemestraat. Door toedoen van oud-pastoor Vereecke van Loppem en het Zedelgemse Gemeentebestuur (onder impuls van A. Dhondt) vond het uiteindelijk een plaatsje op een verloren stukje gemeentelijke grond aan de eerste bocht van dezelfde straat.

TENTOONSTELLING

In de bibliotheken van Beernem, Oostkamp en Zedelgem loopt een interessante tentoonstelling over "het historisch boekenlandschap" in de bovengenoemde gemeenten.

De expositie omvat een drieluik dat circuleert door de drie openbare bibliotheken. Samensteller van het geheel is historicus Ludo Vandamme (hoofd van het historisch fonds van de Stedelijke Bibliotheek van Brugge).

Belangwekkend is het tentoongestelde boekenbezit van Thomas de Schietere de Lophem (bewoner van Ter Loo) (luik 2).

EXPOSITIESCHEMA:

Beernem	Oostkamp	Zedelgem	Data
deel 2	deel 1	deel 3	1 dec.- 20 dec.
deel 3	deel 2	deel 1	22 dec.- 10 jan.
deel 1	deel 3	deel 2	12 jan. – 3 febr.

Info:

Beernem: tel. 050/78.11.28   POB@bib.vlaanderen.be
Oostkamp: tel. 050/83.31.40   POB@bib.vlaanderen.be
Zedelgem: tel. 050/20.80.08   POB@bib.vlaanderen.be

INHOUD 21ste JAARGANG

Arnou Patrick	Frederik Theodoor Ronse	43
	Het oorlogsverhaal van onze oud-strijders 1940-1945 – Georges Ryheul	127
Cappon Géry	De kapel ‘de Noordwandeling’ in Zedelgem	107
Deceuninck Victor	Disrekening van Zedelgem 1776-1777- 1778	30
Denolf Noël	Edmond Vanrafelghem, Zedelgems legionair in het Nederlands leger (1893- 1897)	98
Denys Bertrand	Julien Janssens	3
	Léon Coppieters	12
	We herdenken mei 1940	73
Ramon André	David Jonckheere.....	25
Mededelingen:	Zedelgem “in de Steigers”.....	115
	Wandelen te Zedelgem	118
	“Artiriacum” van de pers	120
	Van boter tot bier: ons uitstapje naar Diksmuide (3 sept. 2000)	121
	Een herfst van boeken en expo’s.....	155

HEEMKUNDIGE KRING PASTOOR RONSE

nodigt uit:

Vrijdag 26 januari 2001 om 20 u:

Mee op stap naar Santiago de Compostella

(voordracht met dia’s)

door VICTOR RAIMOND

Spes Nostra Instituut, Past. Staelensstraat, Zedelgem

gratis toegang

Samenwerking: Davidsfonds Zedelgem/Heemk Kring Pastoor Ronse

